

Feesten of Beesten? deel 2

Overlastaanpak moet fundamenteel anders

Samenvatting

Als ombudsman ontvang ik veelvuldig klachten van binnenstadbewoners die overlast ondervinden van uitgaanspubliek, horecagelegenheden, taxi's etc. Ik doe hier al meerjarig onderzoek naar, onder meer door 's nacht bij bewoners te posten, mee te lopen met handhavers en gesprekken te voeren met bewoners, uitvoerders en de verantwoordelijke bestuurders in de stad. Eind 2016 kom ik tot de conclusie dat er sprake is van indringende, meervoudige en onaanvaardbare overlast voor de bewoners en een onduldbare afwezigheid van de overheid. Dit komt niet doordat de handhavers op straat hun werk niet goed doen. Zij werken keihard om in ieder geval de ergste excessen te voorkomen. Het overlastprobleem is echter te complex en weerbarstig om door de beschikbare handhavers opgelost te worden.

Op 25 oktober 2016 heb ik de fractievoorzitters van de partijen in de gemeenteraad dienaangaande een [brandbrief](#) gestuurd. Daarna, op 16 november 2016, heb ik ter onderbouwing van deze brandbrief, het rapport "[Feesten of Beesten?](#)" gepubliceerd. Het rapport is in december 2016 besproken in de commissie Algemene Zaken. De gemeente neemt dan een aantal maatregelen om de overlast te bestrijden (het Binnenstad Offensief).

Ook in 2017 ga ik verder met dit onderzoek om te beoordelen wat het (merkbare) effect van de maatregelen is voor de bewoners en de uitvoerders van het beleid (de handhavers). Hiervoor postte ik met mijn team wederom bij bewoners thuis en maakte ik opnames van de situatie ter plaatse. De resultaten hiervan kunt u zien in de korte film [Urban Jungle!](#). In de zomer van 2017 bespreek ik mijn bevindingen met een aantal bewoners uit de binnenstad, een aantal gemeentelijke instanties, de politie en de KVVU Leidseplein. Begin 2018 heb ik een gesprek met het "bestuurlijk team drukte" om mijn bevindingen over de huidige situatie weer te geven. Deze zijn dat de situatie vanuit het perspectief van de bewoners en de uitvoerders niet wezenlijk verbeterd is, ondanks de (bestuurlijke) inspanningen.

Met alleen extra handhavers zal het overlastprobleem niet opgelost worden. Er zal slimmer gehandhaafd moeten worden waarbij de "versnippering" van de handhaving aangepakt moet worden, gebruik gemaakt wordt van vele nieuwe technologische mogelijkheden, bevoegdheden "gebundeld" dan wel uitgebreid worden. Verder dient de samenwerking met landelijke overheidsinstanties (bijvoorbeeld de Rijksbelastingdienst, het UWV, de ILT en de RDW) te worden uitgebreid. Ook moet de relatie tussen het bestuur en de bewoners hersteld worden omdat de medewerking van de bewoners onmisbaar is bij de bestrijding van overlast.

Om de overlast werkelijk aan te pakken is een samenhangend programma vereist om de verkokering te overstijgen en slimmere handhaving mogelijk te maken. Hierbij moeten politieke keuzes gemaakt worden, bijvoorbeeld bij de weging van privacybelangen versus een effectievere handhaving maar ook bij de toekenning van middelen.

¹ <https://app.frame.io/r/2b506642-0bbd-4381-84b6-e194e057f1bb>

Als ombudsman ga ik uiteraard niet over dergelijke keuzes, noch over het te voeren gemeentelijk beleid. Wel acht ik het van belang mijn bevindingen aan het Amsterdamse bestuur en de gemeenteraad mee te geven. Ik doe dit met het onderliggende rapport en in gesprekken met bestuurders en raadsleden.

1- achtergrond

Op 16 november 2016 is het rapport "[Feesten of Beesten?](#)" uitgebracht. Hierin constateert de ombudsman dat de (gemeentelijke) overheid onduidelbaar afwezig is bij de bestrijding van een groot aantal bronnen van (geluids)overlast in de binnenstad van Amsterdam. Vanaf december 2016 is, in het kader van het "Binnenstad Offensief", een aantal maatregelen door de gemeente genomen om de overlast aan te pakken. Zo blijkt uit de raadsbrief van de burgemeester aan de gemeenteraad van 7 december 2016 dat er een handhavingsteam van 140 handhavers/politieagenten is opgericht dat opereert vanuit het politiebureau aan de Nieuwmarkt. In de raadsbrief staat verder dat de buurtbewoners een belangrijke informatiebron zijn voor een effectieve handhaving. Ook is er voor een aantal gebieden een stopverbod voor taxi's ingevoerd.

2- wat merken de bewoners van het Binnenstad Offensief?

De ombudsman wil het effect van de maatregelen, vanuit het uitvoerings- en bewonersperspectief, beoordelen, door te onderzoeken of klachten van bewoners nu daadwerkelijk verholpen zijn.

Hiervoor hebben medewerkers van de ombudsman begin april 2017 bij een bewoonster van de Leidsegracht geschouwd om de situatie ter plaatse waar te nemen. Meer hierover in paragraaf 3. Tevens is gekeken naar meerdere uitgebreide klachten die de ombudsman sinds de start van het Binnenstad Offensief ontvangen heeft van bewoners in de nabijheid van de uitgaanspleinen/-straten. Meer hierover in paragraaf 4. Zijn voorlopige bevindingen heeft de ombudsman op 14 juni 2017 getoetst tijdens een bijeenkomst met een aantal bewoners² en medewerker van de uitvoering. Meer hierover in paragraaf 5.

Hierna is een verslag van bevindingen ter wederhoor voorgelegd aan de deelnemers van de bijeenkomst. De reacties hierop zijn verwerkt in dit verslag van bevindingen. De gezamenlijke (ambtelijke) reactie van de gemeente Amsterdam, de reactie van de politie Regionale Eenheid Amsterdam en de reactie van Ambulance Amsterdam worden afzonderlijk weergegeven in paragraaf 7.

3- korte samenvatting bevindingen posten bewoonster begin april 2017

De medewerkers van de ombudsman posten begin april³ bij een bewoonster van de Leidsegracht. Vanuit twee woningen worden tevens gedurende de avond en de nacht camerabeelden gemaakt van een klein stukje van de Leidsegracht en de hoek Leidsegracht/Korte Leidsedwardsstraat. Daarmee konden zij een totaalbeeld krijgen van de situatie, maar konden zij ook nauwkeurig het aantal overtredingen, c.q. vormen van overlast vaststellen. Zij nemen het volgende waar.

verwarde mensen

Vroeg in de avond kleedt een man zich volledig uit en begint zich te "wassen". Zijn kleding ligt later in een afvalbak, de man is dan verdwenen. Niemand kijkt er van op, noch kijkt er ook maar iemand naar hem om. Er lopen een aantal keren verwarde mensen langs. Een man, met een grote stok in zijn handen, houdt zich een half uur op voor de woning van de bewoonster. Hij zet zijn stok tegen haar hek en als de bewoonster deze oppakt wil hij deze terug.

² Onder wie twee bewoners van de Leidsebuurt en twee leden van Stichting Buurtplatform 'De Nachtwacht'

³ Avond/nacht van 1 op 2 april 2017

doen natuurlijke behoeften

Een aantal keer is er sprake van wildplassen. Tussen middernacht en 07.00 uur 's ochtends wordt dit 13 keer waargenomen.

overlast te water

Vroeg in de avond komen 2 boten met lallende en zingende passagiers langsvaren.

taxi's

De ombudsman turft die nacht 1350 auto's die langsrijden waarvan ruim 60% taxi's betreft. Het stopverbod voor de Leidsegracht wordt massaal (en ongestraft) genegeerd door taxi's en particuliere auto's. In totaal negeren taxi's 104 keer het stopverbod. Ook 49 particuliere auto's negeren het stopverbod, wellicht betreft het snorders⁴.

Van 42 taxi's die gestopt zijn, heeft de ombudsman de kentekens genoteerd en "gescand" met publiekelijk toegankelijke informatie van de RDW.

Hieruit valt op te maken dat 4 taxi's niet verzekerd zijn, 5 taxi's staan niet als zodanig geregistreerd, 3 taxi's zijn niet apk gekeurd, bij één taxi is de kilometerstand niet logisch en 3 kentekens zijn niet bekend bij de RDW. Dit betekent dat bij 38%⁵ van de kentekens (op grond van informatie RDW) iets aan de hand is. Omdat het de ombudsman verbaasde dat 4 taxi's onverzekerd rondreden, heeft hij bij RDW geïnformeerd hoeveel taxi's in Amsterdam onverzekerd rondrijden. RDW liet hem weten dat er 190 taxi's onverzekerd rondrijden.⁶ Desgewenst kan de gemeente de betreffende kentekens bij de ombudsman opvragen.

Op enig moment rijdt een fietstaxi, tegen de rijrichting in, tegen het hek van de woning van de bewoonster aan. Dit gaat gepaard met een harde knal en schade aan het hek. De fietstaxi vervolgt hierna snel, nog steeds tegen de rijrichting in, zijn weg. Hij belt niet aan bij de woning, noch laat hij een briefje achter. De handhaver, die erbij in de buurt staat, treedt niet op.

Parkeren op politie parkeerplaats

De ombudsman constateert die nacht dat taxi's en particuliere auto's 17 keer op de voor politie gereserveerde parkeerplaatsen parkeerden.

fietzers en scooters

Het parkeerverbod (voor fietsen en scooters) wordt in de Korte Leidsedwardsstraat massaal overtreden. Ook bij de Lijnbaansgracht ter hoogte van het politiebureau is dit het geval. Brommers rijden (soms onder de ogen van de handhavers en politie) tegen de rijrichting in de Leidsegracht op. Het betreft in totaal 225 brommers. Ook negeren 233 fietsers en snor-/bromfietsers het verkeersbord eenrichtingsverkeer in de Korte Leidsedwardsstraat, waarbij aangetekend dient te worden dat snor-/bromfietsen hier in het geheel niet mogen rijden.

geluidsoverlast

Er is sprake van voortdurende geluidsoverlast van toeterende taxi's en auto's en luidruchtig uitgaanspubliek. Later in de nacht begint een bezoeker met gitaar onder het raam van de bewoonster te zingen. Tussen middernacht en 06.00 uur 's morgens wordt er 155 keer getoeterd.

⁴ Een medewerker van de ombudsman die gedurende de nacht, samen met de bewoonster, een rondje loopt wordt door een snorder benaderd.

⁵ $16/42 \text{ keer } 100\% = 38\%$

⁶ Toelichting ombudsman: het gaat hier om de verplichte verzekering op grond van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen 'WAM'

Tussen 04.00 en 06.00 uur wordt het meest getoeterd. Het geluidsniveau in de slaapkamer mag na 11.00 uur niet meer dan 25 Db zijn, maar dit wordt permanent en verregaand overschreden.

drankverbod

Het drankverbod wordt genegeerd. Er lopen mensen met flessen en er staan drankflessen in de openbare ruimte.

handhavers en handhaving

Handhavers ontbreken een groot deel van de nacht. Nadat de bewoonster (in de nacht) een aantal telefoontjes heeft gepleegd met de horeca overlast telefoon komen er handhavers kijken. De handhavers spreken taxichauffeurs aan als deze stoppen en delen een enkele bon uit. Ook voeren ze gesprekken met taxichauffeurs (zonder een bon uit te delen).

Op bovenstaande alinea reageert de voorzitter van het KVVU-overleg Leidsebuurt als volgt. In KVVU-verband is lang gepleit voor de invoering van de Collectieve Horeca Ontzegging⁷ (CHO), omdat deze maatregel voor handhaving het effect heeft dat meer grip ontstaat op overlast veroorzakende personen. De maatregel is in 2016 ingevoerd en we merken de positieve effecten pas nu in 2017. Vanuit de KVVU verwachten wij meer effect in de komende tijd. In KVVU-verband is ook lang gepleit voor het toestaan en financieren van 'Leidse hosts', gastheren en gastvrouwen die ook een bijdrage leveren aan het tegengaan van overlast en het vergroten van veiligheid op en rond het Leidseplein. De hosts vormen een schakel in de keten van 'handhaving' tussen barpersoneel, portiers en politie. Met eigen taken en bevoegdheden, maar wel als onderdeel van een totaalpakket aan maatregelen. De Leidse hosts zijn in 2017 ingesteld, als onderdeel van de afspraken in BIZL⁸-verband. Vanuit de KVVU verwachten wij meer effecten in de komende tijd. In KVVU-verband is eerder inzet geweest om handhaving in stand te houden, i.c. om eerder geplande bezuinigingen bij de politie (inzet en capaciteit politie, centraliseren cameratoezicht, sluiting van bureaus) in de Leidsebuurt zoveel mogelijk ongedaan te maken.

algemene indruk

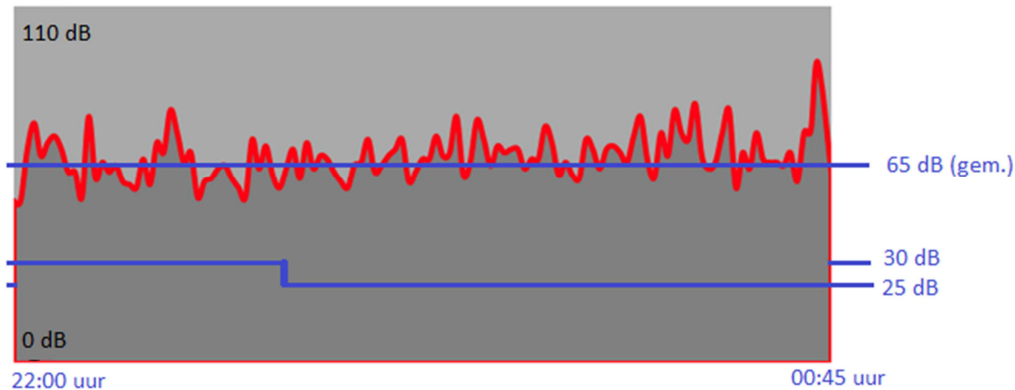
Hoewel de ramen dicht waren tijdens het posten was er regelmatig sprake van geluidsoverlast. Het is erg druk op straat en het primaat ligt bij horecagelegenheden, het uitgaanspubliek en taxi's en niet bij de bewoners. Gedurende de nacht wordt het niet rustiger maar drukker. Er vinden massaal overtredingen plaats en zichtbare handhaving ontbreekt grotendeels en gedurende lange tijd. Er is eerder sprake van een grimmige sfeer dan een ontspannen sfeer. In totaal heeft de ombudsman deze avond 942 overtredingen geconstateerd.

⁷ Een bezoeker die zich misdraagt in een horecagelegenheid kan voor bepaalde tijd een ontzegging krijgen voor alle aangesloten horecagelegenheden van het uitgaansplein.

⁸ Bedrijveninvesteringszone Leidseplein

3.1 geluidsmeting avond/nacht (30 september/1 oktober 2017)

In de nacht van 30 september op 1 oktober 2017 doet de ombudsman een geluidsmeting bij de bewoonster van de Leidsegracht in haar slaapkamer.⁹

Geluidsniveau binnenshuis

Max geluidsniveau

07:00 – 19:00 uur 35 dB

19:00 – 23:00 uur 30 dB

23:00 – 07:00 uur 25 dB

Hoewel de ombudsman beseft dat het geen officiële meting betreft, wordt duidelijk dat het gemiddelde geluidsniveau tijdens de betreffende periode (avond/begin van de nacht) in de slaapkamer (gemiddeld 65 dB) veel hoger is dan de norm ('s avonds 30 dB en 's nachts 25 dB) en het feitelijk onmogelijk is om te slapen.

4- overlastklachten bewoners

4.1- bewoner Lange Leidsedwardsstraat

De bewoner neemt in mei 2017 contact op met het bureau ombudsman. Hij ondervindt overlast van een vlakbij gelegen club waar regelmatig tot laat (onvergunnd) harde live muziek en versterkte muziek buiten de begrenzer om wordt gespeeld. Zijn portiek heeft hij al meer dan 15 jaar geleden aangepast in verband met wildpoepen, wildplassen en wildkotsen. Hij heeft een paar keer met de HOT lijn gebeld (020 4214567). Handhaving zou alleen beschikbaar zijn op vrijdag en zaterdag tussen 22.00 en 02.00 uur. Hij merkt niks van de extra handhavingscapaciteit en overtredingen worden niet aangepakt. Er wordt gepropt terwijl dat niet mag. De politie adviseert de bewoner om alles te melden bij de gemeente.

⁹ Hij gebruikt hiervoor een decibelmeter-app op zijn iPhone. Hij "ijkt" de app door de metingen te vergelijken met metingen die verricht zijn met een geluidsmeter van het Stadsdeel Centrum. De metingen worden verricht in de slaapkamer van de woning met de ramen dicht. Hij komt tot het volgende geluidsbeeld tussen 22.00 uur en 00.45 uur. De ombudsman heeft voor de normen van de geluidsdruk aansluiting gezocht bij het Activiteitenbesluit milieubeheer. De inspecteur van het stadsdeel die metingen heeft verricht concludeert ook dat het geluid zeer duidelijk hoorbaar en hinderlijk aanwezig is tijdens de nachtelijke uren. Wel komt deze tot een lagere overschrijding wat kan voortvloeien uit het feit dat de inspecteur geen continu-meting heeft verricht.

4.2- bewoonster aan Leidsegracht

De bewoonster ondervindt al vele jaren ernstige overlast (van bezoekers van) uitgaansgelegenheden aan het Leidseplein en in de Korte Leidsedwardsstraat. 's Nachts passeren er honderden jongeren langs haar woning hetgeen gepaard gaat met overlast. Het gaat om geluidsoverlast, wildplassen, -poepen en -kotsen. Zij ondervindt verder (geluids)overlast van taxi's en hun passagiers die in de nabijheid van haar woning stoppen. Zij is een keer aangevallen en verwond en eind mei 2017 laat zij de ombudsman weten dat zij bedreigd wordt door horeca-uitbaters. Eind juni 2017 heeft zich een ernstig incident voorgedaan voor de woning, waarbij een man ernstig mishandeld wordt. De bewoonster wordt door de dader met een mes bedreigd. De bewoonster heeft hulp gevraagd van de politie, alsmede om de camera-beelden verzocht. Beide blijven uit.

De bewoonster – die in een rijks- tevens gemeentemonument woont – wil verder graag geluidswerende ramen. Zij vindt dat de gemeente de kosten daarvan zou moeten dragen aangezien door de afwezigheid van adequaat gemeentelijk (handhavings)beleid haar woning feitelijk onbewoonbaar is zonder geluidswerende ramen. Wanneer zij contact met Monumenten en Archeologie opneemt voor een subsidieaanvraag, stuit zij op de rigide wet- en regelgeving die vervanging van haar ramen in de weg staan.

4.3- bewoonster aan Reguliersgracht

De bewoonster neemt eind mei 2017 contact op met het bureau ombudsman. Door de toename van het aantal toeristen en doordat de gemeente de horeca (24/7) vrij baan geeft om te feesten, ondervindt de bewoonster (geluids)overlast in haar woning van het uitgaanspubliek van het Rembrandtplein. De overlast is met name in de avond- en nacht en bestaat uit het gelal van dronken feestvierders, geluidsoverlast van scooters en motorfietsen, taxi's en boten met versterkte muziek. De vrouw beschikt over de meldingsapp voor overlast. Deze app is actief van donderdag tot en met zaterdag vanaf 23:00 uur. De bewoonster weet niet hoe zij buiten deze uren de overlast moet melden. De bewoners hebben zich verenigd in Stichting Buurtplatform 'De Nachtwacht', maar hebben tegenover de gemeente weinig bereikt. De bewoonster merkt verder op dat de overlast door motorrijtuigen niet enkel veroorzaakt wordt door de taxi's maar ook door brommers en zware motoren. Deze maken de stad onveilig door roekeloos te rijden. Ze halen in waar dat niet kan en parkeren op de stoep. Ze maken veel lawaai en vervuilen de lucht. Er lijken er steeds meer te komen hetgeen de verdraagzaamheid doet verminderen. Zij onderscheidt gewone taxi's van elektrische taxi's. Taxichauffeurs van elektrische taxi's gedragen zich in de regel beter en hebben een sympathiekere houding tegenover bewoners. Ook heeft zij de indruk dat zij minder toeteren. Het spreekt voor zich dat elektrische taxi's minder lawaai maken en de lucht niet vervuilen. Zij wijst verder op het feit dat het bestuur voorbij gaat aan de behoefte van mensen om een onderscheid te kunnen maken tussen dag en nacht. Winkels, restaurants e.a. zijn continu open. Impliciet wordt deze behoefte wel erkend. Zo is er op het Rembrandtplein een kunstwerk aangebracht dat de perceptie bij de bezoekers van het plein moet oproepen dat de ochtend aanbreekt door vogeltjes te laten zingen zoals ze dat in de ochtend doen. Men hoopt dat ze dan het plein eerder en rustiger zullen verlaten. De bewoonster wijst op het feit dat bewoners in een continue staat van paraatheid moeten leven (zij noemt dat het Beiroet-reflex: je weet nooit wanneer er zal worden geschoten). Dat is uiterst ongezond voor het lichaam, zoals onlangs door de Nobelprijswinnaars van dit jaar werd bevestigd: er is een natuurlijke biologische klok en het is zeer gevaarlijk om een mens dat ritme te ontnemen. Mensen kunnen daar agressief van worden.

De bewoonster vraagt zich af of hier ook sprake is van een inperking cq. schending van de fundamentele rechten van mens? Amsterdammers die op een duurzame, niet voor derden storende wijze willen leven, krijgen daartoe immers de kans niet.

Tot slot merkt de bewoonster op dat het bij de bestuurders van Amsterdam ontbreekt aan een 'grotere' visie. Het bestuur gaat echte fundamentele keuzes uit de weg en is vooral bezig met pleisters op de wonden te leggen. Deze houding lokt steeds meer protest en ontevredenheid uit.

4.4- avond meelopen met horeca-overlast-team

De ombudsman loopt, wederom, een avond mee met het Horecaoverlastteam. Hij is onder de indruk van de professionaliteit van dit team, hun geduld en duidelijkheid, terwijl ze in zeer moeilijke omstandigheden hun werk moeten doen. Wat er die avond aangetroffen werd, tart eigenlijk elk voorstellingsvermogen: drie uitbaters hebben besloten een 'straatfeest' in de Voetboogstraat te organiseren. Het is een totale chaos, het is brandgevaarlijk en vluchtweg gevaarlijk. En ongeveer alles klopt niet: fietsen blokkeren de uitgangen van de straat, er staan partytenten (waarvan uitbaters claimen dat het past binnen terrasvergunning), er lopen medewerkers van de kroegen rond, waarvan niet duidelijk is of zij ook daadwerkelijk op de payroll staan, er wordt gewerkt met glazen (plastic zou veiliger zijn) etc. Er is een muzikant die versterkte, harde muziek draait, zonder vergunning (?). De feestgangers (200-300) lijken toeristen die op het imago van Amsterdam ('anything goes') afkomen, maar die niet passen in het beeld van de gewenste toerist.

Wel valt hem op dat het werk het karakter heeft van 'een naald in de hooiberg': het is dweilen met de kraan open. Er is ook veel bureaucratisch ongemak: de handhavers kunnen niet snel en adequaat hun werk doen, maar worden 'gehinderd' door bureaucratisch ongemak: ze moeten wachten op de eigenaar, ze moeten wachten op identificaties, hun waarschuwing kunnen ze ter plekke geen kracht bij zetten (de brief moet na het weekend opgesteld worden door juristen). Er zijn veel waarschijnlijke overtredingen, waar zij niets over te zeggen hebben (brandgevaarlijk, zwart werk, etc.).

5- toetsen van voorlopige bevindingen met bewoners en uitvoerders

De ombudsman bespreekt zijn voorlopige bevinding op 14 juni 2017 tijdens een bijeenkomst met een aantal bewoners van de binnenstad die overlast ondervinden, verschillende gemeentelijke instanties en de politie. De ombudsman laat hierbij ook de korte film [Urban Jungle](#)¹⁰ zien die hij gemaakt heeft. De ombudsman vraagt aan de deelnemers van het gesprek wat hun beeld is van de overlast.

beeld bewoners

Er is geen verbetering waar te nemen. Er zijn geen seizoenen meer en de overlast gaat het hele jaar en 24/7 door. Het geschreeuw is heel erg. Er wordt geplast, gepoept, gekotst en gesekst in de portieken. Er wordt ook veel geluidsoverlast veroorzaakt door motoren en scooters en er wordt gevaarlijk gereden. Van het constante toeteren en schreeuwen liggen de bewoners permanent wakker. De bewoners constateren dat er niets, te weinig of te laat gebeurt met hun overlastmeldingen.

¹⁰ De opnamen zijn gemaakt vanuit twee woningen aan de Leidsegracht. Het filmpje kan bekeken worden op: <https://app.frame.io/r/2b506642-0bbd-4381-84b6-e194e057f1bb>

Vaak wordt de zaak omgedraaid. Als bewoners, die daar al tientallen jaren wonen, bezoekers aanspreken op hun gedrag wordt hun toegevoegd: “waarom ga je niet verhuizen?”. Niet alleen is een dergelijke opmerking wel eens gemaakt door een ambtenaar van het stadsdeel, het gebeurt volgens een bewoner van het Rembrandtplein ook bij de politie.

De wijkagent van het Rembrandtplein heeft zich eens laten ontvallen dat er op die manier op het bureau over bewoners wordt gepraat. Ze zeggen het niet uit desinteresse maar vanuit het idee dat het overlastprobleem er nu eenmaal is en toch niet kan worden opgelost. De gemeente zou haar medewerkers nog eens duidelijk moeten vertellen dat bewoners hier niet het probleem zijn, aldus een bewoner van het Rembrandtplein.

beeld Stadsdeel Centrum

Het filmpje is exemplarisch voor de binnenstad. Het is heel dubbel. Aan de ene kant is er duidelijk sprake van overlast en is de Leidsegracht een afvoerputje van alles en nog wat. Aan de andere kant doet dit zich voor op veel plekken in de binnenstad en is het niet bijzonder. Als je maatregelen neemt verplaatst je het probleem. Door de omvang wordt het overlastprobleem onbeheersbaar. Als ambtenaren aan bewoners vragen of deze weleens overwegen om te verhuizen dan is een dergelijke opmerking wellicht te verklaren uit frustratie van de ambtenaar dat die het probleem ook niet kan oplossen. Het stadsdeel vindt uitingen van deze strekking door ambtenaren niet aanvaardbaar.

beeld buurtregisseur

De wijkagent is niet verrast door de korte film. Het speelt al jaren. Sinds de taximarkt is vrij gegeven kan iedereen een taxi beginnen. De bezetting op het bureau is nu te klein. Tot 22.00 uur zitten er maar 5 agenten op het politiebureau.

beeld KVVU-overleg Leidseplein¹¹

De overlast van de taxi's is een bekend verhaal. Door de grote aantallen taxi's ontstaan er conflicten. De overheid kan het op microniveau niet aan. Het is dweilen met de kraan open.

In de reactie op het verslag van bevindingen laat de voorzitter van het KVVU-overleg Leidsebuurt nog het volgende weten. Het KVVU concludeert dat de horeca en het veilige uitgaan er last van heeft dat taxi's zich niet aan regels houden en niet aanspreekbaar zijn: onbekende tenaamstelling, adres onbekend, onverzekerd. Met hen zijn dus geen afspraken te maken. Dit is vergelijkbaar met horeca-etablisementen die niet aanspreekbaar zijn (vanuit KVVU vaker aandacht voor gevraagd bij gemeente/belastingdienst). Niet-aanspreekbare taxichauffeurs zijn de bijl aan de wortel van belastingmoraal en deelname van goedwillenden aan de BIZL.

- Er is bij de horeca/BIZL grote behoefte aan handhaving
- De oproep is aan Inspectie Leefomgeving en Transport om krachtdadig op te treden
- De oproep is ook: vorm als diensten een 'sluitend net'
- Verder helpen alleen fysieke maatregelen: paaltjes.

¹¹ In het KVVU-overleg bespreken horeca (Bedrijveninvesteringszone Leidseplein (BIZL), de Koninklijke Horeca Nederland-Amsterdam en publiekstrekkingen als Melkweg en Paradiso), politie en gemeente maatregelen ter bevordering van objectieve en subjectieve veiligheid in de Leidsebuurt. Het KVVU-overleg vindt viermaal per jaar plaats.

beeld taxiteam van Handhaving en Toezicht

Het is een herkenbaar beeld. Er zijn instructies om bonnen uit te schrijven. Er zijn verschillende soorten taxi's (TTO, Uber, snorders etc.). Het is lastig om te bepalen wie kan optreden. Op de locatie van het filmpje zou men "heel de avond kunnen schrijven". Alleen fysieke maatregelen (paaltjes) zouden helpen.

beeld verkeersdienst

De overlast gaat nu bijna de hele week door. Er is hiervoor erkenning, vandaar het Binnenstad Offensief. De taxi-problematiek is lastig. De standplaatsen vallen onder de gemeenten, andere vormen (Uber, contractvervoer etc.) niet.

Er zijn in het weekend veel chauffeurs uit de rest van Nederland. De taxi's rijden allemaal rondjes. Het parkeerbeleid, gericht op het weren van auto's, werkt dan ook niet.

De uitgaanspleinen en – straten moet je zien als een uitgaansgebouw en de Korte Leidsedwardsstraat is een van de uitgangdeuren. Er is onderzoek gedaan in uitgaansgebied bij de Wallen. Er blijkt in de nacht meer autoverkeer te zijn dan overdag.

In de nacht is 60% van het verkeer taxi's. Van het overige verkeer vertoont 30% taxi-achtig gedrag. Paaltjes kunnen lokaal voor een oplossing zorgen.

beeld Waag Society¹²

De overlast breidt uit door de stad en de handhaving schiet tekort. Als je dronken met je boot het IJ op gaat krijg je een bon van de waterpolitie. Op de grachten is dit geen probleem. De handhaving moet beter waarbij gebruik gemaakt moet worden van nieuwe techniek. Het moet bottom up en top down.

In reactie op het verslag van bevindingen wijst Waag Society op het belang om actie te ondernemen tegen de toenemende overlast en dat technologische middelen daarbij kunnen helpen. Technologische middelen zijn geen oplossing maar een hulpmiddel om een gedeeld en specifiek beeld te krijgen van de overlast. Op basis daarvan kunnen alle betrokken stakeholders naar nieuwe breed gedragen oplossingen zoeken met ruimte voor beleid op maat. Citizen Science, co-creatie en co-design methoden met experimenten en de meerwaarde van het burgerperspectief zijn voor Waag Society essentieel in dit proces. Hierbij zien we een noodzakelijke beweging van het economisch/financieel dominante perspectief om de stad in te richten naar een visie meer in lijn met de "commons" benadering. Hierbij staan leefbaarheid, duurzaamheid, en weerbaarheid van de stad en zijn burgers in beleidsontwikkeling centraal ten opzichte van een focus puur op economische groei. Om dit te bewerkstelligen kunnen nieuwe technologische ontwikkelingen burgers en de overheid in staat stellen samen naar oplossingen te zoeken en het vertrouwen rond handhaving, beleid en betrokkenheid van de burger bij de stad te laten groeien.

6- suggesties van burgers en uitvoerders

Tijdens de bijeenkomst van 14 juni doen de deelnemers een aantal suggesties om de overlast effectiever te bestrijden. Deze worden hieronder weergegeven.

1. Gebruik de bewoners. Deze weten tot op stoeptegelniveau wat er speelt
2. Maak van Stadsdeel Centrum een loopgebied

¹² Waag Society – *Institute for art, science and technology* – is een pionier op het gebied van digitale media. Het instituut heeft zich ontwikkeld tot een instituut van internationale statuur, een platform voor artistiek onderzoek, een katalysator van experimenten en evenementen en een broedplaats voor culturele en sociale innovatie.

3. Politiek en ambtenaren moeten hun stinkende best doen om vertrouwen bewoners terug te winnen
4. Laat ons doen wat we moeten doen en meer handhavers op straat
5. Route voor taxi's niet over grachten
6. Alles doen wat er al afgesproken is
7. Laat beleidsmedewerkers ook ter plaatse kijken
8. 'Locals First'
9. Infogestuurde handhaving optimaliseren, hierbij gebruik maken kennis bewoners
10. Nieuwe taxiwet die taxi's uit de stad houden
11. Blijf met elkaar praten
12. Meer handhavers op straat
13. Benoem een wethouder voor de "commons"
14. Bredere visie
15. Bredere visie en meer en slimmer handhaven
16. Harde muziek horeca afsluiten van straat (zoals in Parijs)
17. Bredere visie en bottom up oplossingen genereren. Meer en slimmer handhaven. Inzet van wijkteams
18. Bredere visie en slimmer handhaven (bv taxi ook op verzekering, vergunning, inkomstenbelasting etc).
19. Samen met de rijksoverheid en de G4 overleggen hoe het handhavingskader van overlast kan worden vereenvoudigd.

7- reacties op bevindingen door gemeente Amsterdam, Politie Regionale Eenheid Amsterdam en Ambulance Amsterdam

7.1 ambtelijke reactie gemeente Amsterdam

De Directie Openbare Orde en Veiligheid komt namens de gemeente met een gezamenlijke reactie. De reactie is mede namens de organisatieonderdelen Verkeer & Openbare Ruimte, Handhaving & Toezicht, Stadsdeel Centrum en het Project Management Bureau. De reactie wordt hieronder, samengevat, weergegeven.

Algemeen

De reactie is bedoeld als aanscherping en aanvulling van de feiten en om zicht te geven op de (on)mogelijkheden van het aanpakken van de problemen in, met name, de Leidsebuurt. Het is geenszins de bedoeling om het feitenrelaas van de bewoners te ontkrachten of de problematiek te bagatelliseren.

In het verslag worden meerdere en verschillende misdragingen geconstateerd waarbij niet is ingegrepen door handhaving. Het geeft een beeld van de aard en omvang van de problematiek vanuit het perspectief van een aantal bewoners. Er is te weinig informatie om conclusies te trekken over het ontbreken van handhaving.

Handhaving

In Amsterdam en de Leidsebuurt zijn verschillende soorten handhavers werkzaam in verschillende teams die waar nodig met elkaar samenwerken. Dit heeft te maken met de verschillende bevoegdheden en taken van de handhavers. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van cameratoezicht in de Leidsebuurt en Rembrandtpleinbuurt waarmee de handhaving wordt aangestuurd. Het is een juiste constatering dat bevoegdheden zijn toebedeeld aan verschillende handhavers en politie.

Binnenstad Offensief

Het Binnenstad Offensief is voor een deel extra inzet en werd grotendeels gevuld met de flexibele capaciteit van politie en handhaving. Een deel van die flexibele capaciteit opereerde al in het centrum. In het geval van de gemeentelijke handhaving ging het ongeveer om 30 fte van de flexibele capaciteit die al in het gebied aanwezig was en 40 fte extra.

Het team wordt informatiegestuurd ingezet op de locaties, tijden en problemen waar dat het meest nodig is. Naast cijfermatige gegevens wordt bij het bepalen van de inzet ook kwalitatieve informatie gebruikt, bijvoorbeeld uit overleg met de buurt. Het is bekend dat in de Leidsebuurt sprake is van overlast maar omdat de problemen in het Wallengebied nog groter zijn wordt er meestal voor gekozen om daar in te zetten tijdens de nachtelijke uren.

Horecahandhaving

Er wordt gewerkt conform de handhavingsstrategie horeca. Indien een handhaver een overtreding constateert dan wordt verwacht dat de exploitant deze overtreding ook direct beëindigt. Zo niet, dan wordt dit betrokken bij het bepalen van een sanctie.

Ten aanzien van de 3 horecazaken die in de Voetboogstraat een feest hadden georganiseerd zijn sancties opgelegd. De handhaving is erop afgegaan naar aanleiding van klachten uit de buurt.

Gemeentelijke handhavers hebben niet de bevoegdheid om op alle type overtredingen te handhaven.

Er wordt onder andere met de Inspectie Sociale Zaken (arbeidsomstandigheden) en de belastingdienst (zwart werken) samengewerkt om malafide horecazaken te controleren en in 2017 zijn diverse zaken in de Leidsebuurt integraal gecontroleerd.

Geluidsoverlast

In het verslag van bevindingen wordt aangegeven dat de normen van het Activiteitenbesluit worden overschreden. In dat geval moet er sprake zijn van een overtreding van een bedrijf dat aan deze norm moet voldoen. Als het geluid niet alleen van een (horeca)ondernemer afkomstig is, dan is de conclusie in het verslag van bevindingen niet helemaal juist. Er kan wel sprake zijn van ervaren geluidsoverlast, maar dat kan niet worden gerelateerd aan normen uit het activiteitenbesluit. Om handhaving in te kunnen zetten moet er sprake zijn van een gedraging waartegen handhavers bevoegd zijn op te treden.

Bedreiging bewoonster door horecaondernemer

Een ondernemer die een bewoonster bedreigt is uiteraard niet acceptabel. De gemeente is niet bekend met deze specifieke casus. In algemene zin is het advies om bij bedreiging aangifte te doen bij de politie. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden kunnen mogelijk ook bestuurlijke stappen worden gezet met betrekking tot de exploitatievergunning.

Overlast in relatie tot het Rembrandtplein

Bewoners rondom het Rembrandtplein hebben zich verenigd in de 'Nachtwacht'. De gemeente voert regelmatig en constructief overleg met de 'Nachtwacht'.

Melden

Voor de aanpak Gastvrij Rembrandtplein is een app beschikbaar gesteld waarmee bewoners donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond direct contact kunnen opnemen met handhavers op straat. Hier wordt per half jaar tussen de 100-200 keer gebruik gemaakt. Bewoners zijn tevreden over deze vorm van melden omdat ze direct contact hebben met de handhaver op straat.

Daarnaast geldt voor de hele binnenstad dat bewoners 24/7 contact kunnen leggen met de meldkamer van de RVE H&T via 14020 en als er handhavers op straat zijn kunnen die direct naar de overlastlocatie gestuurd worden. Dit geldt op dit moment (nog) niet voor de stad, met uitzondering van horecaoverlast. Het handhavingsteam dat daarop kan worden ingezet werkt vrijdag- en zaterdagavond voor de gehele stad. Het klopt dat niet alle signalen en meldingen (direct) kunnen worden opgevolgd.

Taxi

Uit verkeersonderzoek blijkt dat taxiverkeer rond de uitgaansgebieden in de stad toeneemt en dat ook de verkeershinder en overlast door het taxiverkeer toenemen. De waardering van Amsterdammers voor het taxivervoer neemt af. De hinder en overlast door het taxivervoer in de nacht wordt gevoeld rond alle uitgaansgebieden in en om het centrum. Daarom worden maatregelen onderzocht en ook al ingezet, zoals onder meer het afzetten van een deel van de Herengracht. Hierdoor vermindert op dat deel van de gracht de verkeershinder en overlast.

In de Leidsebuurt is op 6 november 2017 de grote taxistandplaats verhuisd van het Kleine-Gartmanplantsoen naar de Leidsebrug. Het Leidseplein is nu een voetgangersgebied. Mogelijk leidt de verhuizing tot minder taxiverkeer op de grachten aan de centrumkant van het plein. De gevolgen van de verhuizing van de standplaats voor de verkeersafwikkeling worden het komende jaar gemonitord.

Het is zorgelijk en ongewenst dat er taxi's onverzekerd rondrijden. Vooral RDW en politie handhaven hierop. RDW schrijft de eigenaren van onverzekerde taxi's regelmatig aan en legt sancties op. De Amsterdamse taxiverordening biedt geen aanknopingspunten om als gemeente hierin op te treden. Bovendien is er door de taxiverordening zicht op de opstapmarkt maar niet op de bel/contractmarkt. Het onverzekerd zijn zal zich in beide deelmarkten voordoen. De gemeente is met RDW in gesprek in hoeverre de gemeente een bijdrage kan leveren. Ook voor de taxiproblematiek geldt dat de bevoegdheden zijn verdeeld over gemeentelijke handhaving en politie. Zo kan handhaving nauwelijks handhaven op claxonneren en niet op snorders en op rijdend verkeer.

Sancties

Desgevraagd geeft de gemeente een overzicht van het aantal door de gemeente (Stadsdeel en Handhaving en Toezicht) opgelegde sancties in 2017 (tot en met 30 september 2017) ten aanzien van het stopverbod, toeterverbod, wildplassen, fietsparkeerverbod en overtredingen geluidsnormen.

- *Sancties stopverbod*

Op alleen voertuigen die geregistreerd zijn als zijnde taxivoertuigen (blauwe kentekens):

- Centrum: 134
- Leidsebuurt: 74
- Leidsegracht: 76

Alle soorten voertuigen:

- Centrum: 612
- Leidsebuurt: 128
- Leidsegracht: 140

- *Sancties claxonneren*

Op claxonneren zijn nauwelijks sancties uitgeschreven omdat het ontbreekt aan bevoegdheden voor de gemeentelijke handhaving.

- *Sancties wildplassen/-poepen (doen van natuurlijke behoeften)*

- Centrum: 395
- Leidsebuurt: 3

- *Sancties (brom)fietsparkeerverbod*

- Leidsebuurt: 1614

- *Sancties overtreding geluidsnormen horeca*

Door Stadsdeel Centrum zijn in 2017 in de Leidsebuurt 14 sancties opgelegd voor geconstateerde overtredingen van de Wet Milieubeheer (voornamelijk muziekgeluid) door horecabedrijven. In heel Stadsdeel Centrum gaat het (tot 22-11-2017) om 87 sancties.

7.2 Reactie politie Regionale Eenheid Amsterdam (politie)

De bevindingen zoals geschetst zijn voor de politie herkenbaar. Deze situatie is niet alleen aan de orde op de kruising Leidsegracht/Korte Leidsedwarsstraat maar op meerdere plaatsen in de binnenstad van Amsterdam. Het is een beeld dat “gewoon” is geworden in de nachtelijke uren van het weekend. De operationele inzet van de politie in het betreffende gebied is in hoofdzaak gericht op de horeca gerelateerde openbare orde problematiek op het Leidseplein. De fysieke aanwezigheid van politie is noodzakelijk om de boel in de hand te houden. Dit maakt inzet elders helaas beperkt mogelijk. De huidige sterktesituatie (bezetting, roostersystematiek en regelgeving) is op dit moment zo dat er geen ruimte bestaat om op deze tijdstippen in de binnenstad adequaat en toereikend te handhaven op de ervaren overlast door de bewoners. Gezien de hoeveelheid incidenten (die ook op andere locaties plaatsvinden) ligt de oplossing niet enkel in het alleen verhogen van de politiecapaciteit maar is een breder (integraal) pakket van maatregelen gewenst. Er zijn proactieve maatregelen te bedenken die een bestendiger effect kunnen hebben. Voor wat betreft de taxiproblematiek zou bijvoorbeeld een verbod op taxi's tijdens bepaalde tijdvakken, overwogen kunnen worden. Zo zijn er meer maatregelen te bedenken die overlast voorkomen. Dit laat onverlet dat zichtbare aanwezigheid en handhaving de overlast zal verminderen, alleen al doordat mensen hierdoor afzien van het veroorzaken van overlast. De geschetste problematiek is een voorbeeld waar de grootstedelijke druk toe kan leiden en waaruit blijkt dat de politie door capaciteitsproblematiek niet datgene kunnen leveren wat zij zouden willen. De politie kan geen inzicht geven in het aantal sancties dat is opgelegd in Stadsdeel Centrum ten aanzien van het stopverbod, toeteren, wildplassen, (brom)fietsparkeerverbod en overtredingen geluidsnormen door horecagelegenheden. Dit komt omdat de landelijke ontsluiting van digitaal uitgeschreven bonnen nog niet gerealiseerd is.

7.3 Ambulance Amsterdam (AA)

De ombudsman heeft AA geïnformeerd over het rapport “Feesten of Beesten?” en ook het verslag van bevindingen van “Feesten of Beesten ? deel 2” doen toekomen. De bevindingen zijn herkenbaar voor AA. Hoewel AA hier zo snel geen concrete cijfers kunnen leveren is een groot deel van de toegenomen aantal ritten gelegen in de toename van het uitgaansleven. Alcohol- en drugsgelateerde ambulancezorg is feitelijk ‘business as usual’. De toegenomen zorgvraag is in 2016 gewaardeerd door herijking van het ‘RIVM referentiekader spreiding en beschikbaarheid ambulancezorg 2016’. Hieruit blijkt dat AA fors mag uitbreiden om de toegenomen werkdruk het hoofd te bieden maar dat arbeidsmarktproblematiek verhindert dat hier invulling aan kan worden gegeven. Dit betekent een verzwaring van de werklust voor de medewerkers maar dit probleem is vooralsnog redelijk beheersbaar.

De directie van AA heeft in een brief van 17 januari 2017 aan de directeur Publieke Gezondheid gewezen op de gestaag toenemende verruiming van het vergunningenbeleid voor grote- kleine, vaak gelijktijdige, evenementen in de stad waarmee AA geconfronteerd wordt. De strekking hiervan is dat AA tegen de grenzen aanloopt en de grote vraag naar extra ambulancezorg niet altijd meer kan garanderen. Een voorbeeld is ADE waar in 4 dagen tijd 350.000 bezoekers afkomen en waarvoor extra ambulancezorg moet worden ingezet. Dit speelt ook bij evenementen als de Gay Pride, de Dam tot Dam loop, voetbalwedstrijden en grootschalige concerten in Amsterdam Arena.

Kort gezegd komt het erop neer dat AA een toename van de uitgaans-gerelateerde ambulancezorg ziet maar dat deze tot dusver beheersbaar is. Wel heeft AA zorgen over het altijd kunnen garanderen van de extra vraag aan ambulancezorg bij grote evenementen.

Conclusies

Ondanks de uitgebreide, extra inzet, blijkt er vanuit het perspectief van de bewoners nog steeds geen verbetering te zijn. Het is dweilen met de kraan open, en uitbreiding van het aantal dweilen biedt geen oplossing voor het probleem. Het wordt in de loop van de nacht een urban jungle, waar de overheid onduelbaar afwezig is, waar het recht van de sterkste geldt. Als het Amsterdamse centrum werkelijk een pretpark was, had de overheid het al lang gesloten.

In het rapport “Feesten of Beesten?” gaf de ombudsman al aan dat het niet gaat om extra handhavers, maar om betere, snellere en slimmere handhaving en I-overheid. De gemeente zal een diepgaander analyse van de situatie moeten maken en meer en gevarieerder moeten experimenteren met innovatieve aanpakken. Veel bureaucratische belemmeringen, waardoor de hard werkende professionals hun werk niet adequaat kunnen doen, zullen weggenomen moeten worden.

Er is sprake van een tekortschietende informatiepositie van de (gemeentelijke) overheid. De afzonderlijke informatie over het “speelveld” is, zo deze al bekend is, niet voldoende samengevoegd tot een volledig beeld.

Een significant deel van de (geluids)overlast die Amsterdammers van het uitgaanspubliek en horeca ondervinden, vindt plaats in Stadsdeel Centrum. De gehele Amsterdamse binnenstad is rijksbeschermd stadsgezicht. De grachtengordel van Amsterdam staat tevens op de Werelderfgoedlijst. De ombudsman stelt vast dat de gemeente slordig met het beschermd stadsgezicht omgaat. Monumenten lijden onder (zwaar) wegverkeer, respectloos uitgaanspubliek en veel woningen zijn feitelijk onbewoonbaar door de (geluids)overlast. Strikte wet- en regelgeving ter bescherming van rijks- en gemeentemonumenten staan niet toe dat burgers adequate maatregelen tegen (geluids)overlast kunnen nemen. De gemeente laat lijdende bewoners van de binnenstad in de kou staan.

Aanbevelingen

1. Niet louter werken aan extra handhavers, maar zwaar investeren op vernieuwende wijzen van handhaven, bijvoorbeeld door:
 - > *het beboeten van taxi's op basis van controles van databases van RDW door gebruik mobiele camera's en/of scanapparatuur, gps-tracking en black box logging voor taxi's introduceren.*
2. Verkokering en afbakening overstijgen, bijvoorbeeld door:
 - > *samen met sociale recherche en fiscus intensieve controle opzetten inzake horeca en snorders of samen met fiscus en CJIB intensief controleren op mensen die boetes en schulden hebben (gelijk aan ANPR-controles rond Ajax-wedstrijden).*
3. Experimenteren, reflecteren, proberen, leren, implementeren met nieuwe technologieën en innovaties bijvoorbeeld door:
 - > *een experiment met een geluidsmetingsnetwerk voor hele centrum waarbij ook de bewoners betrokken worden.*
4. Verbeter de mogelijkheden om (geluids)overlast 24/7 te melden en zorg voor 24/7 handhaving en directe terugkoppeling naar de melders.
5. Meer lik op stuk.

6. Met grote steden aanpakken uitwisselen.

Proces en relatie

De verhouding tussen binnenstad bewoners en gemeente is ernstig verstoord. Het vertrouwen is geschaad. Naast een groot aantal inhoudelijke verbeteringen zal het stadsbestuur zwaar moeten investeren in de relatie. Daarvoor is een participatief proces nodig, waarin de gemeente daadwerkelijk luistert en meedenkt met de bewoners. Bestuurders zullen zichtbaar aanwezig moeten zijn in dit proces.

Ideeën

Naast de bij de aanbevelingen reeds geopperde ideeën heeft de ombudsman de afgelopen jaren tijdens zijn gesprekken met bewoners, handhavers, bestuurders etc. vele ideeën gehoord om de overlast aan te pakken. In *Feesten of Beesten?* heeft hij hiervan reeds een overzicht gegeven, zonder een oordeel te vellen of deze (politiek, juridisch, technisch, organisatorisch etc.) uitvoerbaar zijn. Volledigheidshalve is de lijst met ideeën als bijlage I bij het rapport gevoegd.

Bijlage I: Ideeën

Inleiding

Tijdens de gesprekken die we voerden, kwamen veel mensen met ideeën en of suggesties. Hieronder sommen we deze op, rijp en groen, haalbaar of denkbaar, politiek aanvaardbaar of niet aanvaardbaar, goedkoop of duur, juridisch/ethisch toegestaan, of niet. We hebben geen oordeel, in deze fase, over deze ideeën, maar willen ze slechts presenteren om te laten zien dat er veel mogelijkheden worden gezien. Het is aan de politiek om hierin keuzen te maken, sommige ideeën zijn (op sommige plekken) al geïmplementeerd, of er wordt mee geëxperimenteerd.

Geluid

Geluidsnet voor heel Amsterdam

Burgers rond Schiphol hebben in het verleden een groter aantal microfoons geïnstalleerd op hun daken. De metingen gaan via Wifi naar een centraal punt, en zo is 24/7 realtime de werkelijke geluidsbelasting te monitoren. Geluidsoverlast kan ook aan concrete vliegtuigen gekoppeld worden. In verschillende uitgangengebieden, ook in Amsterdam, wordt al geëxperimenteerd met deze benadering. Zo wordt in Den Bosch een opstelling beproefd waar zelfs de geluidsoverlast per kroeg (dmv triangulatie) te bepalen is. Zeker ook voor festivals en straatfeesten kan deze vorm van toezicht uitkomst bieden, temeer daar het mogelijk is de betreffende inrichting ook zelf inzicht te geven in de permanente metingen. Het verschil tussen dBa en dBc (extreem lage tonen, die veel harder doordreunen in woningen) kan hierin meegenomen worden, en toegelaten waarden kunnen per gebied in beleid bepaald worden.

Openbaarheid vergunningen, gekoppeld aan geluidsnet

Vergunningen worden gepubliceerd in verband met recht op indienen van bezwaarschriften. Dit gebeurt op een wijze die nog niet maximaal vindbaar is. Bovendien, vergunningaanvragen voor festivals worden – zo lijkt het - vaak laat gepubliceerd (de ombudsman heeft een eerste overzicht van termijnen, maar dit overzicht ligt nog ter controle voor aan stadsdelen). Het idee is de vergunning te ontsluiten op dezelfde app, dan wel site als het geluidsnet, zodat burgers direct kunnen zien of een bepaalde hoeveelheid geluid ook binnen de vergunning past.

Meldapp

Een derde, hieraan te relateren innovatie betreft de meld-app. Deze wordt al rond het Rembrandtplein beproefd, en lijkt het voor melders van overlast (overigens niet alleen geluidsoverlast) eenvoudiger en effectiever te maken (via 14020 of via Mora-melding leidt niet direct tot contact). In relatie tot horeca-overlast-team lijkt deze wijze van melden effectief.

Taxi's

Cameratoezicht

Cameratoezicht op taxi's die illegaal stoppen is een volgend idee. De nachtploegen van handhavers (gezien de hogere kosten en beperktere beschikbaarheid) kunnen hiermee ontlast worden, door de boetes achteraf door dagploeg te laten opleggen, of kijken of boa's in de WAO daar een rol in willen en kunnen spelen (in Rotterdam werd een aantal jaar geleden gebruik gemaakt van afgekeurden die van huis uit een aantal controles uitvoerden, en zo nog hun 'restcapaciteit' konden inzetten, iets waar ze erg blij mee waren).

Rittenadministratie van taxi's controleren

Taxi's houden steeds meer digitaal bij, zoals ook hun gps locaties, ook bij in- en uitstappen. De gemeente kan deze rittenadministratie controleren en zo constateren op illegale stopplaatsen. Dit kan ook veel meer digitaal, on the spot, in plaats van middels papier, achteraf.

Anpr controles

Veel informatie over auto's, dus ook taxi's, is digitaal direct raadpleegbaar voor de overheid. Middels ANPR controles kan risico-gestuurd gecontroleerd worden (mogelijk met bonus malus benadering). Taxi's (mogelijk ook bepaalde andere kentekens) kunnen dan langs de kant van de weg gezet worden, en dan kunnen papieren, technische staat, omzet, nog niet geïnde boetes, etc. allemaal tegelijk worden gecontroleerd (analoog aan belastingdienst, CJB-acties rond voetbalwedstrijden bij Amsterdam Arena). Deze acties worden al ingezet, maar gezien de laatste ervaring met 'protesterende taxichauffeurs', zou intensivering in de rede liggen. Overigens kan een zelfde werkwijze ook toegepast worden op uitgaanspubliek dat met auto's, scooters of met de fiets van en naar de stad gaat.

Op meer plaatsen nachtelijke afzettingen voor taxi's

Van buurtbewoners en handhavers hoorden we dat taxi's na een bepaalde tijd niet op delen van de Herengracht mogen rijden (nabij Thorbeckeplein). Dit heeft ervaren overlast voor omwonenden van die locatie gereduceerd. Dit zou in andere gebieden (zoals rond Leidseplein) op bepaalde punten wellicht ook kunnen.

Locatie voor centraal station 's nachts gebruiken voor taxi opstappen

Vanuit de Wallen is in de nacht ook een grote stroom mensen op zoek naar taxi's. Opstappen op taxi's gebeurt daar dan ook op plaatsen waar dit niet mag, dan wel waar dit voor omwonenden overlast veroorzaakt. Een suggestie die we hoorden was aan voorzijde van station, richting Wallen, in de nacht een taxi opstap plaats toe te staan, omdat hier wellicht minder hinder voor omwonenden speelt.

Taxiverzamelplaats

De grote aantallen lege taxi's die in rijen staan te wachten, dan wel rondrijden loerend op een klant, is ook velen een doorn in het oog. Een beperkt aantal centrale opstelplaatsen, in combinatie met het maximeren van de aantallen bij de opstelplaatsen rond Leidseplein, Rembrandt plein en wallen werd ook als suggestie gedaan. Taxi's krijgen dan via systeem van afroep de mogelijkheid om naar 1 van de decentrale opstelplaatsen te gaan.

Taxi nachtvergunning

Er is een zeer groot aantal lege taxi's in delen van de nacht. Is het niet mogelijk om taxivergunning voor bepaalde tijdsblokken te creëren, voor beperkter aantal taxi's die bewezen goed gedrag vertonen.

Drugs

Vooraf ook nep-drugsdealers worden als hinderlijk gezien. De handel op straat wordt als overlast ervaren. Is het niet mogelijk om drugsdealers via economische en fiscale maatregelen aan te pakken, vergelijkbaar met de wijze waarop de rijksbelastingdienst optreedt bij het oprollen van hennep kwekerijen in woningen.

Vergunningen

Beperking aantal horeca vergunningen

Het beperken van het aantal horeca vergunningen, zeker dieper in de nacht, is een suggestie die vaak wordt gedaan. Rook-locaties kunnen naar binnen verplaatst, en de opslag van terras-materialen kan ook bespreekbaar gemaakt worden (vooral op en rond het Leidseplein oogt het 's nachts meer een slecht ingerichte, ernstig vervuilde opslagruimte, dan een gezellig en ordelijk uitgaansgebied).

Vroeger sluiten terrassen

Terrassen trekken 'buitenactiviteit' aan: het lang open zijn van terrassen maakt dat straatleven versterkt wordt. Door eerder terrassen te sluiten, worden horeca-bezoekers gedwongen eerder binnenin de gelegenheden hun feesten te vieren.

Verbinding tussen vergunning verlening en handhaving versterken

Zoals hierboven al is geschetst, komt het de handhaafbaarheid van vergunningsvoorschriften ten goede als de afdeling handhaving bij het verlenen van de vergunning meedenkt.

Airbnb en Uber via fiscus naheffingen opleggen

De stad is in onderhandeling met Airbnb en Uber. Een suggestie die werd gedaan is om hen via fiscale handhaving aan te pakken, bijvoorbeeld door ze als werkgever te beschouwen en ze vanuit die positie naheffingen op te leggen, omdat afdracht van btw, van sociale en fiscale heffingen, niet heeft plaatsgevonden. Als er inderdaad 14.000 locaties worden verhuurd, zestig keer per jaar, voor gemiddeld honderd Euro, dan betreft dit een omzet van 84 miljoen. Hoeveel omzet- en winstbelasting loopt de overheid hierdoor mis?

Intensievere fraudebestrijding

Zwart geld is van alle tijden, maar teveel zwart geld leidt tot ondermijning. Ondermijning bedreigt de witte economie waar eerlijke ondernemers hun geld op legale wijze proberen te verdienen, maar ook dreigt ondermijning van de sociale zekerheid (zwart werk ondermijnt solidariteitsheffingen) en uiteindelijk van de rechtsstaat (het recht van de sterkste en eigenrichting liggen op de loer). Intensieve fraudebestrijding is nodig om de omvang van het zwart geld binnen de perken te houden. Het centrum I overheid heeft laten zien welke kansen de gemeente Amsterdam heeft. Het betreft faillissementsfraude, woonfraude, documentfraude, alsmede gestolen auto's. De mate waarin fraudebestrijding daadwerkelijk en effectief wordt ingezet, kan volgens de initiatiefgroep I overheid beter.

Meer gebruik maken van scan-auto's

De scanauto's van Egis kan de gemeente ook inzetten voor het constateren van andere vormen van overtredingen. Het illegaal op de stoep parkeren, onterecht plaatsen van vuilnis constateren, het constateren van verkeerd stoppende taxi's, en parkeerheffing rond touringcars.

Parkeren touringcar bussen veel hoger beprijzen

Het parkeren van touringcars kan voor een veel hoger tarief, met intensievere controle.

Voetbalwet toepassen/aanpassen op uitgaansgeweld

Om meer grip te krijgen op uitgaansgeweld zou overwogen kunnen worden om de voetbalwetgeving hierop van toepassing te maken. Mensen die zich hevig misdragen tijdens het stappen moeten zich in het vervolg dan preventief melden.

Inrichting openbare ruimte

Inleiding

Ook bij de inrichting van de openbare ruimte is een aantal ideeën geopperd, die kunnen bijdragen aan een leefbaarder omgeving, die overlast beperkt.

Lampen die met meer lawaai intensiever gaan schijnen

In verschillende steden reageren lampen al op omgevingslawaai. We weten inmiddels dat extra veel licht de kans op agressie doet afnemen.

Groene straten, zoals bij Reguliersdwarsstraat

De inrichting van de straten, rond het Leidseplein, maar wellicht ook op vele andere plaatsen, kan zodanig aangepast worden dat zij veel groener ogen, en daarmee vriendelijker. Ook dit dan overlast-gedrag beperken.

Gratis water op de pleinen

Om dronkenschap te voorkomen schijnt er in sommige steden met succes gratis water geschonken te worden. Omdat het erg druk is in de bars, en het moeilijk is om daar drank te bestellen, schijnen mensen dan te kiezen voor het drinken van water. Dat heeft tot gevolg dat er minder dronkenschap ontstaat.

Sterke verbetering openbare toiletten

Het in het openbaar gebied wildplassen en wildpoepen kan teruggedrongen worden door veel meer openbare toiletten beschikbaar te stellen in de betreffende gebieden. De ervaring met toiletten die slechts op avondmomenten beschikbaar zijn, zou daarbij gebruikt kunnen worden.

Geen opslag terrasstoelen e.d. buiten

Zeker op het Leidseplein oogt het buitengebied later in de avond meer als een verwaarloosde opslagplaats. Terrasstoelen en andere materialen worden lukraak opgeslagen op en rond het plein.

Schoonmaken ook diep in de nacht

De schoonmaakploegen werken niet in de nacht, maar hoe meer vervuild een omgeving, hoe meer mensen het gevoel hebben dat ze er alles kunnen doen en laten.

Innovaties in vuilnisophaal

De manier waarop vuilnisophaal is georganiseerd in de binnenstad (ondernemers hebben hun eigen afspraken voor vuilnisophaal, daarnaast enkele ophaalbeurten per week, met scheiding van grofvuil, huisvuil, terwijl ook straatvegers apart langskomen) kan vernieuwd worden.

Afvaldumping bestrijden met handhaving en vernieuwende aanpakken

Ook de manier waarop veel mensen in de binnenstad hun afval dumpen kan aangepakt worden. Met short stay bedrijven, met airbnb, maar ook met ondernemers kunnen andere manieren van ophaal van vuilnis besproken worden.

Monitoring

Met nieuwe technologische middelen kan een veel actueler beeld van de aantallen bezoekers, en de drukke punten van een stad gemaakt worden (met bijvoorbeeld een heatmap). Men zou kunnen denken aan permanente vormen van crowdmanagement, maar ook aan afspraken met google en facebook, die vanuit hun infrastructuur heel nauwkeurig kunnen vertellen hoeveel toeristen en bezoekers een stad telt.

Voorlichting

Flyeren en aanspreken rolkoffer toeristen bij ingang stad.

Overleg

Met andere Europese steden gezamenlijk optrekken inzake Uber, Airbnb, prijsvechters (tarieven Schiphol). Met omringende gemeenten (waar veel uitgaanspubliek vandaan komt) en de horecaondernemers verkennen waar buiten de stad mogelijkheden liggen.